

**Ανοιχτή επιστολή προς κ. Νότη Μηταράκη
Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου**

Αθήνα, 21 Ιανουαρίου 2020

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Με την παρούσα επιστολή οι κάτωθι υπογράφουσες ανθρωπιστικές οργανώσεις και οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων και προστασίας θα θέλαμε να σας συγχαρούμε για την ανάληψη των νέων καθηκόντων σας στη θέση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου και να σας ευχηθούμε κάθε επιτυχία στη θητεία σας. Παράλληλα, επιθυμούμε να εκφράσουμε την ικανοποίησή μας για την πρόθεση της κυβέρνησης να διεκδικήσει από την Ευρωπαϊκή Ένωση την εδραίωση ενός μηχανισμού ίσης κατανομής των ευθυνών στην υποδοχή ανθρώπων που μεταναστεύουν.

Ωστόσο, δεν μπορούμε παρά να εκφράσουμε έντονη ανησυχία για το γεγονός ότι, τους τελευταίους μήνες, χιλιάδες αιτούντες άσυλο, μετανάστες και τα παιδιά τους παραμένουν χωρίς πρόσβαση στο δημόσιο σύστημα υγείας, με μεγάλο κίνδυνο για τη ζωή τους και για τη δημόσια υγεία. Η ανάκληση της δυνατότητας απόδοσης ΑΜΚΑ στους νεοεισερχόμενους και άρα ο de facto αποκλεισμός τους από το αναφαίρετο δικαίωμα πρόσβασης στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, σε συνδυασμό με τον υπερσυνωστισμό στα νησιά –ως απόρροια του γεωγραφικού περιορισμού– και την παρατεταμένη παραμονή σε ακατάλληλες συνθήκες ζωής στις δομές φιλοξενίας στην ενδοχώρα, έχουν οδηγήσει σε μια άνευ προηγουμένου, απαράδεκτη κατάσταση που ντροπιάζει τη χώρα μας και παραβιάζει θεμελιώδεις ανθρώπινες αξίες και κάθε έννοια εθνικού ή διεθνούς δικαίου.

Επίσης, η κυβέρνηση, κατά την εξαγγελία των προτεραιοτήτων της, συνεχίζει να παραλείπει να συμπεριλάβει σ' αυτές την προστασία των ανθρώπων, το σεβασμό στα δικαιώματά τους και την προώθηση της διαδικασίας ένταξής τους. Η απουσία επαρκών και ανθρώπινων συνθηκών διαβίωσης για τους αιτούντες άσυλο, η δυσκολία πρόσβασης τους σε μια δίκαιη διαδικασία ασύλου αλλά και η συνεχιζόμενη έλλειψη ενός μακροπρόθεσμου σχεδιασμού για την ουσιαστική υποδοχή και

ένταξή τους στη χώρα, έχουν οδηγήσει σε κατακερματισμένες και ad hoc προσεγγίσεις, οι οποίες θα πρέπει να δώσουν τη θέση τους σε συνεκτικές και ολοκληρωμένες λύσεις, με γνώμονα τα ανθρώπινα δικαιώματα, την ανθρώπινη υπόσταση και αξιοπρέπεια. Ελπίζουμε πως το Υπουργείο σας θα μπορέσει να το καταφέρει.

Οι υπογράφουσες οργανώσεις βρίσκονται από τις αρχές της αποκαλούμενης «προσφυγικής κρίσης» στο πλευρό της ελληνικής Πολιτείας και των προσφύγων και γνωρίζουν ότι η βελτίωση του συστήματος υποδοχής, ένταξης και ασύλου στη χώρα μας είναι εφικτή. Η Ελλάδα μπορεί να ανταποκριθεί στις ανάγκες των ανθρώπων που φτάνουν στη χώρα μας ζητώντας προστασία, σεβόμενη τις νομικές της υποχρεώσεις, αλλά και να δώσει τέλος στο φαύλο κύκλο στον οποίο έχει περιέλθει, με μία μακροπρόθεσμη στρατηγική που θα λαμβάνει υπόψη της τα πλεονεκτήματα της ένταξης των προσφύγων αλλά και τις ανάγκες των τοπικών κοινωνιών υποδοχής. Στη βάση όλων των παραπάνω, σας ζητάμε:

- Να αποκαταστήσετε άμεσα την πρόσβαση στην πρωτοβάθμια ιατροφαρμακευτική περίθαλψη για όλους όσοι έχουν καταφτάσει στη χώρα από τον περασμένο Ιούλιο και συνεχίζουν να καταφτάνουν, είτε επαναφέροντας τη δυνατότητα απόδοσης ΑΜΚΑ είτε με την άμεση ενεργοποίηση του Προσωρινού Αριθμού Ασφάλισης και Υγειονομικής Περίθαλψης Αλλοδαπού ή αντίστοιχου άλλου μέσου.
- Να επανεξετάσετε το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο (Ν. 4636/2019) της διαδικασίας ασύλου, μεταξύ άλλων τροποποιώντας τις ρυθμίσεις που αναφέρονται στην υπαγωγή ευάλωτων ομάδων στις ταχύρυθμες διαδικασίες των συνόρων και τη διευρυμένη δυνατότητα υποβολής αυτών σε κράτηση, τις λίστες «ασφαλών τρίτων χωρών», οι οποίες επ' ουδενί αίρουν την υποχρέωση της Πολιτείας να εξετάζει σε εξατομικευμένη βάση το κάθε αίτημα ασύλου, ανεξαρτήτως της χώρας καταγωγής ή προηγούμενης διαμονής των αιτούντων άσυλο. Ιδιαίτερο βάρος θα πρέπει να δοθεί στον ουσιαστικό και έμπρακτο σεβασμό του δικαιώματος όλων των αιτούντων άσυλο στη δίκαιη εξέταση των αιτημάτων ασύλου τους και ιδίως στο δικαίωμα πρόσβασής τους σε αποτελεσματική προσφυγή κατά το πνεύμα και το γράμμα του

εθνικού, ενωσιακού και Διεθνούς Δικαίου και της συναφούς νομολογίας.

- Να εξασφαλίσετε επαρκείς υποδομές για τη στέγαση σε κατάλληλες συνθήκες μέσα από μια ορθολογική χρήση των υφισταμένων ευρωπαϊκών κονδυλίων.
- Να φροντίσετε άμεσα να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων, στο μέτρο της δικαιοδοσίας σας, σε συνεργασία με τα αρμόδια υπουργεία.
- Να προχωρήσετε στην άμεση και αποτελεσματική αποσυμφόρηση των νησιών, με τη μεταφορά των ανθρώπων σε αξιοπρεπείς συνθήκες στέγασης, ανάλογα με τις ανάγκες της κάθε πληθυσμιακής ομάδας.
- Να προχωρήσετε στην άρση των εμποδίων για την ένταξη στην εργασία και την εκπαίδευση, ώστε να μπορέσουν γρήγορα οι πρόσφυγες να συμπεριληφθούν και να προσφέρουν στις τοπικές κοινωνίες.

Κλείνοντας, θα θέλαμε να εκφράσουμε την προθυμία μας να συνεργαστούμε με τις Αρχές για την εδραίωση ενός δίκαιου και ανθρώπινου συστήματος υποδοχής, προστασίας και ένταξης. Επίσης, να εκφράσουμε την ελπίδα η θητεία σας να αποτελέσει τη βάση μιας αλλαγής στάσης, αντιστρέφοντας το κλίμα διακρίσεων και ξενοφοβίας που έχει αναπτυχθεί, βοηθώντας να γίνει ευρύτερα αντιληπτό το όφελος που θα αποτελέσει για τη χώρα, τη δημόσια υγεία και την οικονομία η εξασφάλιση πρόσβασης των προσφύγων στην περίθαλψη, την εκπαίδευση και την εργασία.

Οι υπογράφουσες οργανώσεις:

ACTIONAID

ΑΡΣΙΣ

ΓΙΑΤΡΟΙ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

DANISH REFUGEE COUNCIL (DRC)

ΔΙΚΤΥΟ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

ΔΙΟΤΙΜΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ (ΕΣΠ)

ΕΛΙΞ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

INTERNATIONAL RESCUE COMMITTEE (IRC)

ΗΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

HUMANRIGHTS360

MELISSA NETWORK

PRAKSIS

REFUGEE SUPPORT AEGEAN (R.S.A.)

SOLIDARITYNOW

TERRE DES HOMMES HELLAS (TDH HELLAS)